

Tantárgyleírás:

Az ismeretkör: **Anyanyelv- és irodalomtanítás pedagógiája**

Kredittartománya: 4 kr

Tantárgyai: **Anyanyelv- és irodalomtanítás pedagógiája**

Tantárgy neve: Anyanyelv- és irodalomtanítás pedagógiája VMTANB5008, VMTALB5008	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: választható (kötelezően) VMT	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50% elmélet, 50% gyakorlat	
A tanóra típusa: ea.+gyak. és óraszám: 2 ea+2 gy az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: <ul style="list-style-type: none">• a szorgalmi időszak heteire lebontott részletes tematika biztosítása a félévi feladatokkal, követelményekkel• power pointos bemutató alkalmazása az előadásokon	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Feladatok: <ul style="list-style-type: none">• tankönyvelemzés• óratervezet készítése az anyanyelv- és az irodalomtanítás egy-egy témaköréből• szövegelemzés készítése és bemutatása• mikrotanítás az anyanyelv- és az irodalomtanítás egy-egy témaköréből• zárthelyi dolgozatok	
A tantárgy tantervi helye: 6. félév	
Előtanulmányi feltételek: Nincs.	
Tantárgyleírás: <p>Az anyanyelvi nevelés alapelvei, célja, feladatai az általános iskola 1–6. osztályában. Anyanyelvi programok, tankönyvek az 5-6. osztály számára.</p> <p>A nyelv életére vonatkozó általános ismeretek tanítása. Kommunikációs ismeretek és tanításuk 5-6. osztályban. Hangtani, szófajtani, szóalaktani és szókészletteni ismeretek tanítása.</p> <p>A helyesírás tanításának elvi és módszertani kérdései. A szóbeli kifejezőképesség fejlesztése. Az írásbeli szövegalkotás fejlesztése.</p> <p>Az irodalomtanítás célja, feladatai (ismeretek közvetítése, készségfejlesztés, műelemzés, olvasóvá nevelés) Az irodalomtanítás anyaga, tervezése (tantervek, tankönyvek)</p> <p>Az irodalomtanítás módszerei. Irodalmi ismeretek tanítása. A műelemzés elvi és gyakorlati kérdései. Műértelmezési modell. Író és mű kapcsolata. A művészi nyelv. A műnem és a műfaj kérdései. A műelemző irodalomóra típusai. A szövegértő olvasás fejlesztése</p> <p>Áttekintünk néhány oktatást segítő szoftvert, támogató oldalt, applikációt, oktatóprogramot, amelyek jól alkalmazhatóak az érintett célcsoportok kapcsán. Megismerkedünk jó gyakorlatokkal is.</p>	
Kötelező és ajánlott irodalom: <ol style="list-style-type: none">1. Adamikné Jászó Anna: Anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségiig. Trezor Kiadó, 2008 ISBN: 97896381443172. Dobóné Berencsi Margit – Zimányi Árpád: Anyanyelvi tantárgy-pedagógiánk vázlata. EKF Líceum Kiadó. Eger, 2000.	

3. Goda Imre: Az irodalomtanár műhelyében. Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, Bp., 1996 ISBN: 9631868893
4. Gordon Győri János. A magyartanítás átalakulása az irodalomtanítás nemzetközi tendenciáinak tükrében. Könyv és Nevelés 2006/4
http://epa.oszk.hu/01200/01245/00032/ggyj_0604.htm
5. Vörös József: Irodalomtanítás az általános és a középiskolában Tankönyvkiadó, Bp., 2008 ISBN 978 963 19 0059 0
6. <https://learningapps.org/index.php?category=100&s=>
7. <https://portal.nkp.hu/Search?subjectId=8#teacher-block>

Előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

a) tudása

- Ismeri a 6-12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az első hat iskolaévnél a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.
- Rendelkezik 6-12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.
- Ismeri a tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, az első hat iskolaévben az anyanyelvi és irodalmi nevelés területén alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket
- Biztos szakmai ismeretekkel rendelkezik az 1-6. évfolyamon folyó anyanyelvi és irodalmi nevelés terén.
- Ismeri szakterületének digitális ismeretszerzési eszközeit, IKT-technikáit és problémamegoldási módszereit.

b) képességei

- Az anyanyelvi és irodalmi nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6-12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.
- Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.
- A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg az anyanyelvi és irodalmi nevelés szakirodalmi könyvtári és elektronikus forrásainak körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.
- Tevékenységére szakszerűen reflektál.
- Szakterületén rendelkezik a hatékony elektronikus információkeresés, információfeldolgozás, információkutatás, információközvetítés ismereteivel, az elektronikus forrásokat használja.

c) attitűdje

- Tevékenységét a 6-12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.
- Az anyanyelvi és irodalmi nevelés területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.
- Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.
- Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és módszerek, a technológiai lehetőségek, információs és kommunikációs technológiák megismerésére és alkalmazására.
- Kreatívan, kritikusan, innovatívan viszonyul az információs műveltséghez, eredményesen tájékozódik a XXI. századi literációs kultúrában.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal a rá bízott 6-12 éves gyerekek fejlődéséért, anyanyelvi kulcskompetenciájuk, valamint az irodalmi alkotások iránti fogékonyságuk hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.
- Felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.
- Tudatos, kritikus, önreflektív, innovatív a digitális kultúra alakításában.

Tantárgy felelőse Dr. Gasparicsné dr. Kovács Erzsébet főiskolai tanár PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Gasparics Gyula főiskolai tanár PhD